

— Daar is onze bezembinder, zei Bakelandt lachend, toen De Meyer moe en afgemat binnentrad. Vanwaar komt gij?

— Van Ieper.

— Dat is geen kleine wandeling, hernam de kapitein. Hebt ge nieuws?

— Ja en goed ook. Ik weet werk voor ons.

— Vooruit, vertel op, hernam de hoofdman. Mannen, luistert, hij weet werk. Fier vertelde de bezembinder, wat hij die dag bespied had.

De kapitein hoorde met welgevallen dit verslag.

— Goed werk geleverd, zei hij met voldoening. Morgenavond gaan we er op af.

— Morgen reeds? herhaalde Pee de Schout.

— Nooit uitstellen als het niet nodig is. Morgen is het Zondag. Ik weet wat ge zeggen wilt. Er is dan veel volk op de baan. Maar we kunnen afzonderlijk naar Passendale trekken. We hebben daar een makker, een zekere Cloedt.

— Pietje Fijn en Grof? riepen enige rovers.

— Dat is de lapnaam van Pieter Cloedt van Ichtegem. Neen, ik bedoel Jozef Cloedt. Hij is dagwerker te Passendale en is sedert lang mijn helper. Vroeger heeft hij mij veel diensten bewezen, maar hij komt stilaan op jaren.

— Och, hij kan ons niet van dienst zijn, meende De Meyer. Ik heb alle inlichtingen.

— Hij kan ons uitnemend van dienst zijn, hernam Bakelandt. Hij zal morgen het hof in 't oog houden. Ge weet nooit of er soms volk is, zoals familie, die overkomt. Weet, mannen, dat we dubbel goed moeten oppassen, met al die Franse

BAKELANDT

DE
DUFFELSAACHT

© 2000 FOX BROADCASTING COMPANY

speurhonden. Cloedt zal ons weten te vertellen, of er ook gendarmen in de omtrek zijn. Er moet onmiddellijk iemand naar Passendale gaan. Waen Meyer, jongen, dat is iets voor u. Ge hebt lang te Moorslede gewoond, hé ?

— Neen, kapitein, te Ledegem.

— Dan kent ge ook de weg naar Passendale wel. Luister goed. Ge trekt naar Passendale en vraagt naar Jozef Cloedt, zeg maar de zoon van Pieter Francies. Hij is dagwerker en woont tegen de plaats aan de kant van Langemark. Zeg hem, dat we morgen omstreeks elf uur bij De Puydt binnenbreken. Hij moet mij afwachten in zijn huis en mij weten te vertellen of er Fransen in de gemeente zijn en hoeveel ; dan, of er volk bij De Puydt is, en ten derde of wij nog ergens een voordelige slag kunnen slaan. Ge moet morgenavond niet mee doen. En nu vooruit.

De jonkman vertrok.

— Morgen gaan we dus naar Passendale. Daneel, Bruuneel en Simpelaere trekken met mij mee. We kleden ons als beestenkopers. 't Jotten, gij trekt over Hooglede. Neem van daar de Verplancke's mee. We zijn dan gezevenen, dat is meer dan genoeg. We ontmoeten elkander bij de eik van Rozebeke, morgen om acht uur. Het is dan donker. Om negen uur zijn we bij De Puydt. Gij, met uw zessen, blijft rond het hof, terwijl ik Cloedt zal bezoeken. Om halfelf ben ik terug en dan beginnen we.

..

Het was omstreeks elf uur.

Pachter De Puydt lag met de zijnen in diepe rust, onbewust van het dreigend gevaar. De meisjes droomden van hun geluk, toen ze deze morgen de bewondering der vriendinnen opwekten door hun gouden ketting en oorringen. En juist deze juwelen waren de oorzaak van het onheil, dat dra over de hoeve zou uitgestort worden.

Geen trouwe hond bewaakte het hof. De huisdeur bezat wel een grendel, maar niet zoals op naburige hofsteden ijzeren platen.

De zes trawanten van Bakelandt lagen bij de haagkant. Ze wachtten op hun meester, die naar Cloedt, de werkmán, gegaan was.

Elf slagen weerklonken van de Passendaalse toren en braken even de nachtelijke stilte.

— Daar is hij, fluisterde Bruneel.

Allen zwegen.

Ze hadden eerbied, die eervergeten kerels, voor hun geweldige hoofdman.

— Pst ! fluisterde Bakelandt, de haag naderende. Allen gereed ?

— Ja, kapitein, klónk het antwoord.

— We beginnen. Ik heb Cloedt gesproken. Er is geen vreemd volk op het hof. Er zijn ook geen gendarmen in de gemeente.

— Te beter ! hernam Simpelaere. Gaan we seffens aan de slag, kapitein ?

— Ja ! Luister wel. 't Jotten Meyer.

— Kapitein !

Hoor ook of er nog gerucht is.

— Sluip eens rond het huis, maar stil hoor, en zie of er geen licht meer blinkt.

— Ja, kapitein.

Enige ogenblikken later was hij terug.

— Geen licht en geen gerucht meer. Alles is stil!

— Goed, hernam Bakelandt. Wel opgelet nu! De gebroeders Verplancke, gij moet naar het wagenhuis, zoekt een hout, om de deur in te stampen. Komt dan vóór het huis.

— 't Is verstaan, kapitein.

— Daneel, gij stelt u op post aan de achterdeur met 't Jotten, ziet dat er niemand langs daar kan ontluchten.

Simpelaere blijft bij de voordeur, als wij binnen zijn. We gaan dus gevierden in huis. En hoort nu: De Verplancke's bemoeien zich met de dochters. Daneel en ik trekken naar de kamer, waar de boer en zijn vader slapen.

— Slapen ze bij elkaar? vroeg Daneel.

— Luistert. Cloedt heeft mij alles uitgelegd. De achterdeur rechts is de slaapkamer van de meisjes. Op de route, die in de keuken uitkomt, slapen de mannen. De keuken is van voren rechts. Heeft iedereen alles verstaan?

— Ja, kapitein.

— Allen op uw post. Als het kan zijn, geen bloed. Maar ge kent mijn bevelen. Vooruit!

De Verplancke's kwamen terug met een dikke wagendissel.

— Goed, zei Bakelandt tevreden. Allen meehelpen. Als ik een zeg, samen lopen.

De bandieten namen de dissel vast. Met gelijke tred gingen zij enige stappen achteruit en liepen dan op het bevel rap naar de deur.

Een geweldige schok verbrak de stilte en dreunde luid in de woning.

— Vooruit, nog eens, sterker, rapper! riep Bakelandt met een vloek.

En weer bonsde de stormram op de zwakke deur, die nu met een hevig gekraak in de gang stortte.

— Vader, vader, rovers! gilden de meisjes.

— Allez, ieder kent zijn werk! Laat ze zwijgen! gebod de hoofdman, terwijl hij met Dauneel naar de route snelde.

Verplancke had een kaars ontstoken en drong nu met zijn broeder in de slaapkamer der dochters.

— Heb deernis! Ach, vermoordt ons niet! kreet Rosa.

— Laat ons gerust! kermde Maria.

— Als ge zwijgt, ja! riep Jozef Verplancke.

— We zullen ze doen zwijgen, tierde zijn broeder met een barse stem, een koord uit zijn zak halende.

De arme meisjes werden aan handen en voeten gebonden. Toen wierpen de schelmen een deken op hen.

Ondertussen waren Bakelandt en Daneel op de route aan het werk.

— Kerm maar niet! riep de eerste ruw tot de boer, dat zal toch niet helpen. Gehoorzaam en stil zijn, of anders zend ik u seffens naar de andere wereld. Allez, leg u op uw buik.

Sidderend van angst gehoorzaamde De Puydt aan het bevel.

— Gij moet de oude sukkel, beval de kapitein aan zijn makker, handen en voeten stevig binden.

De ongelukkigen waren rap gekneveld en werden dan ook met dekens bedekt.

— Nu op zoek! vervolgde de hoofdman.

BAKELANDT

DE DUIVELSMACHINE

Juist kwamen de Verplancke's de keuken binnen.

— Is het gedaan, ginder? vroeg Bakelandt.

— Ze kunnen zich niet verroeren.

Nu werden alle plaatsen doorsnuffeld.

De meester nam het geld uit de kleren, die over een stoel hingen. In een koffer vond hij een zak met goud. In een lade lagen de pas gekochte juwelen der dochters.

— Hier heb ik de ketens en oorringen, juichte Bakelandt. Maar er moet nog geld zijn; we hebben niet genoeg.

Doch hoe hij ook zocht, hij vond niets meer.

— En ik zeg dat ik nog geld moet hebben! riep hij met een geweldige vloek. Ik zal de boer ondervragen. Gij, Daneel, doe hetzelfde met de grijskop!

De roverhoofdman, geholpen door een der Verplancke's, nam de pachter vast en legde hem op de keukenvloer.

— En nu rap geantwoord! beval de kapitein. Waar steekt uw geld?

— Ik heb geen geld! kermde de ongelukkige De Puydt.

— Geef de kaars, beval Bakelandt aan zijn gezel. Ik zal eens een ander middel proberen. Zie, lompe boer, zo ge me nu niet onmiddellijk vertelt, waar ik uw geld kan vinden, dan verbrand ik uw voeten!

— Ach! kermde de rampzalige pachter, pijnig mij niet!

— Weet dat ge met Bakelandt te doen hebt!

— Bakelandt! kloeg het slachtoffer met afschuw.

— Ja, Bakelandt, verstaat ge, Bakelandt, die roof en moordt! Zult ge me nu zeggen, waar uw geld steekt?

— Waarlijk, ik heb er geen.

Intussen hadden de anderen de grijsaard dezelfde vraag gesteld. Maar ook grootvader hield vol, dat hij er geen bezat.

Dan trokken ze ruw de ouderling van zijn leger en sleepten hem naar de keuken, waarna e zijn bed doorzochten, in de hoop daar goud te vinden. Tevergeefs echter!

Bakelandt wilde zijn monsterachtige bedreiging ten uitvoer brengen, maar Bruneel hield zijn hand terug.

— Wat betekent dat? kreet Bakelandt met ogen, flikkerende van toorn.

— We gaan gestraft worden met folteringen, zo we anderen folteren, zei de bandiet, ofschoon hij de toorn van de kapitein vreesde.

— Het is wel! zei de hoofdman. We zullen vertrekken.

Hij had wel eens bemerkt, dat sommige benedeleden gruwden van zijn verregaande wreedheid. Daarom had hij de voeten van zijn slachtoffer niet verbrand, maar in zijn brein ontstond een ander plan.

— Bruneel, dacht hij, ge hebt het gewaagd mijn hand te weerhouden. Welnu ze zal u treffen! Ge zijt veroordeeld.

De rovers trokken weg, de bewoners der hoeve in hun droevige toestand achterlatend.

Allen zwegen. Ze dachten aan de woorden van Bruneel.

Welhoe, hij, de Schout, de wrede kerel, die altijd snoefde op zijn daden, hij had de kapitein weerhouden de boer te pijnigen!

Ja, Bruneel was een schurk, een laaggezonken schepsel, maar in sommige ogenblikken dacht hij met een rilling aan het einde van zijn leven.

De pijnbank ! De naam alleen joeg een siddering door zijn leden. Ze bestond niet meer ! Dat wist hij, maar onwillekeurig geloofde hij aan de waarheid der woorden : oog voor oog en tand voor tand.

Zo hij anderen folterde, in plaats van ze onmiddellijk te doden, dan vreesde hij, dat men ook hem bij een mogelijke gevangenneming martelen zou, alvorens hem naar de guillotien te zenden.

De bandieten snelden voort door de duisternis.

Eindelijk verbrak de kapitein het stilzwijgen en zei :

— Onze buit is voldoende, maar het had beter kunnen zijn.

Enige bendeleden sidderden.

De toon, waarop Bakelandt deze woorden sprak, klonk zo dreigend.

Het had beter kunnen zijn !

En de schuld, dat de buit niet groter was, rustte op Bruneel.

Ja, deze voelde ook wel de bedreigingen van de hoofdman.

— Maar ik ben er ook nog ! dacht hij bij zich zelve. Men zal mij niet doodschieten als een hond !

Zo trokken de dieven naar hun hol.

THE FIRST EDITION OF THE
HABES CORPUS ACT
1769
HABES CORPUS ACT
1769

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955